

Dossier

PLUJA TORRENCIAL

Més de 1.300 voluntaris es desplacen al Llevant de Mallorca

Cap a migdia l'112 avisà ahir que ja hi havia prou gent a Sant Llorenç per donar suport

M. LLULL / S. VIDAL
SANT LLORENÇ

Gent amb pales, poals i botes d'aigua desfilava ahir des de primera hora per la carretera que dona accés a Sant Llorenç des de Manacor. Qualsevol vorera o camí va servir per deixar els vehicles i començar el pelegrinatge a peu cap a l'epicentre de la torrencial que copejà el passat 9 d'octubre el Llevant mallorquí. Grups d'amics, famílies, parelles i persones en solitari anaven a ajudar els afectats per la tragèdia. Es varen registrar més de 1.300 voluntaris.

En arribar a Sant Llorenç, molts dels voluntaris es dirigien a la plaça de l'Ajuntament, des d'on fan la coordinació cada dia els membres de Protecció Civil. D'altres s'aturaven a mig camí, perquè alguns veïns demanaven ajuda. Una altra de les zones on acudí més gent disposada a ajudar va ser Son Carrió.

"Hi participam gairebé totes les agrupacions de Protecció Civil de Mallorca i ajudam amb l'organització dels llocs on fan falta voluntaris. És al·lucinant tota aquesta allau de gent", va explicar Gabriel Modino, de la Protecció Civil de Lloret. "Estam molt agraïts per la resposta de la gent. Hi ha persones que ho han perdut tot i no esperàvem tanta so-

lidaritat. Avui dia sembla que ningú no es preocupa pels altres i aquesta reacció és d'agrair", va dir Maria Antònia Malagon, veïna de Sant Llorenç. Luci Bauzá es va estrenar ahir com a voluntària i va venir des de Petra a donar un cop de mà. "Trobava que tothom havia de venir a ajudar", va explicar. "Tenc amics i familiars afectats, però les coses ja estan millorant una mica".

Tal va ser l'onada de voluntaris que l'112 avisà cap a les 13 h que la

Avaluació
32 treballadors socials avaluen casa per casa les necessitats dels afectats

quota estava coberta per al cap de setmana. A hores d'ara el que es necessita són professionals (pintors, picapedrers...). La consellera d'Administracions Públiques, Catalina Cladera, va fer una crida perquè tothom que volgués venir telefonàs al 012 "per ordenar recursos". "Hem de dosificar la solidaritat".

Canyamel demana ajuda

Catalina Cladera també va explicar que molts voluntaris havien estat

desviats "a la platja de Canyamel". De fet, l'Ajuntament de Capdepera va demanar ajuda des de dimecres a la seva pàgina web i les xarxes socials. La força de la torrencial també va afectar de ple aquesta localitat, que té la principal carretera d'accés (MA-4042) encara tallada. La presidenta del Govern, Francina Armengol, s'acostà a Canyamel per comprovar l'abast de les destrosses.

D'altra banda, els 32 treballadors socials que avaluaran les pèrdues

"És fonamental tractar les primeres fases del procés de dol"

M. LL.
PALMA

Ana Maria Madrid forma part del Grup d'Intervenció Psicològica d'Emergències i Catàstrofes i ha estat treballant amb els afectats per la torrencial de Sant Llorenç, així com amb els efectius que ajuden a la zona. "Allò fonamental ara és tractar les primeres fases del procés de dol, perquè la majoria de la gent està en estat de xoc i no reacciona", assenyala. "Les emocions no han de quedar enquistades i la gent ha d'integrar el que ha passat en el seu pensament".

L'ajuda psicològica serveix per gestionar el dol. 18

Davant una catàstrofe, "sempre se cerca un perquè, és una resposta natural". I el més senzill "és cercar culpables". Però Madrid explica que és important "no perdre el contacte amb la realitat" i assumir que "aquesta desgràcia no és controlable". Les conseqüències d'una experiència així a llarg termini poden ser "trastorns relacionats amb l'angoixa i obsessius compulsius, com la fòbia a la pluja".

No s'ha d'oblidar l'atenció als efectius que treballen sobre el terreny. "Estan un munt d'hores fent feina i s'obliquen de les necessitats bàsiques, com menjar o dormir. Perden la noció del temps".

FELIP DE BORBÓ I LETICIA ORTIZ, A SANT LLORENÇ

Felip de Borbó i Leticia arribaren ahir al municipi de Sant Llorenç passades les 18.30 h, amb la companyia de Francina Armengol i el ministre de Ciència, Educació i Universitats, Pedro Duque. La comitiva va fer un

recorregut per les zones més afectades. També hi varen ser el president del Parlament, Baltasar Picornell; la delegada del Govern, Rosario Sánchez; i el batle de Sant Llorenç, Mateu Puiggròs, entre d'altres.

COL-LABORACIÓ
Gràcies a l'ajuda rebuda, les condicions milloren a les zones afectades. ISAAC BUJ

dels afectats casa per casa, començaren ahir la seva tasca de bon matí. Els seus informes seran determinants perquè les famílies que més ho necessitin puguin rebre les ajudes especials que aportarà el Govern. "Estan mirant quins estris bàsics es necessiten en cada cas perquè els afectats puguin tornar a tenir una vida normal", va explicar la consellera de Serveis Socials, Fina Santiago. "Les valoracions s'estan fent massa ràpid, perquè quan els treballadors socials entren a les cases veuen que la gent ho ha perdut tot". El procediment administratiu per accedir a aquests ajuts "s'ha fet al més senzill possible" perquè les sol·licituds s'atenguin "com més aviat millor".

Segons explica Marta Terrasa, les tasques de recerca d'Artur, el nin que encara resta desaparegut, continuaren des de primera hora del matí d'ahir a l'àrea de s'Illot. Pocs quilòmetres abans de la platja, passat Son Carrió, una patrulla dotada amb cans explorava el terreny cobert de fang. Però els esforços s'han concentrat sobretot a la zona de la platja de s'Illot, conegut com cala Moreia. Allà, dues embarcacions de la Guàrdia Civil cobrien sense treva la zona de la badia. El so constant de les excavadores recollint restes de canyís, arbres i ferralla, es veia només esmorteït per l'helicòpter sobrevolant a pocs metres la mar. Cap a migdia, la unitat GEAS (Grup Especial d'Activitats Subaquàtiques) de la Guàrdia Civil es preparava per realitzar una immersió, atès que per fi el temps i l'estat de la mar havien ofert una treva.

De moment, el balanç de les víctimes mortals és de 12: 7 homes i 5 dones. La meitat són estrangeres. Se n'han localitzat 4 a Artà, 3 a s'Illot, 2 a Son Carrió i 3 a Sant Llorenç del Cardassar. —

La pregunta més sentida: "On puc ajudar?"

MARIA FERRER
SANT LLORENÇ

Avui és l'endemà. L'endemà d'un poble que s'ha arremangat i que ha esdevingut família. Amb un objectiu: ajudar. Ajudar i fer net per deixar que tornin a sortir els colors de cada casa. I, amb una única esperança al cor, trobar les persones desaparegudes. "On puc ajudar?" ha estat la frase més sentida pels carrers enfangats. Gent desconeguda entrant a les cases, saludant i dient: "On em puc posar?".

Tots fent feina en silenci. Assenyats que et diuen: parlu amb les autoritats, que puguin coordinar bé la feina. A cada parell de passes et trobes amb coneguts, amics i família. Uns tiets majors que varen passar la nit a l'escala, pujant un escalló així com podien cada vegada que l'aigua arribava. Amics que han perdut un familiar. Històries molt difícils de pair. Cares d'incertesa, mirades perdudes que et penetren, un agraïment que es respira. Cases mig esbucades que han deixat vides al descobert. La taula del restaurant d'uns amics, que tant m'agradava i ja no hi és. Ni aquesta taula ni cap altra. Ni cap altra taula de les cases afectades.

Tots els professionals desplegats amb cotxes, grues, camions fent feina a totes hores per retirar tot el fang que ha tenyit de marró tots els carrers, places i parcs. I tots els records de cada vida. A casa nostra vàrem patir la torrentada del 1989, a Manacor. La família viu amb aquests records tenyits de marró. I si en algun moment ho oblides, els quadres que encara conserves a les parets t'ho recorden amb unes aigües estranyes.

També t'ho recorda el color groguenc de mitja paret per avall. I si alguna vegada, així i tot, ho oblidades, a casa ens ho recordava el padri, els dies que plovia fort, havia enginyat una planxa de ferro per tapiar les portes amb silicona. Després, no hi havia qui sortís de la casa en hores! La por hi era, com aquell dia del 1989. Com hi ha estat aquest passat dimarts. I ho sabem. Però amb por al cos hem demostrat que som una família. —

El Govern es justifica per la tardança a activar el pla Inunbal

Cladera diu que l'Executiu va actuar des del minut u

M.LL./ S.V.
PALMA

La consellera d'Administracions Públiques, Catalina Cladera, justificà ahir l'actuació del Govern durant el temporal que assolí el passat dimarts 9 d'octubre el Llevant de Mallorca. "El Govern va actuar des del primer minut, i ningú no ha dubtat a dur mitjans a la comarca del Llevant", va afirmar, visiblement molesta per les informacions que assenyalen que el pla Inunbal tardà dues hores a activar-se.

Les primeres telefonades a l'112 d'afectats per la tempesta es varen fer a les 18.30 h, i el pla Inunbal es va activar a les 21 h. Les telefonades es varen intensificar a partir de les 19 h i no va ser fins a les 20.30 h que el Govern donà el preavis a la Unitat Militar d'Emergències (UME). A més, l'Aemet no va decretar l'alerta vermella fins a les 22 h, fet que encara complicà més una situació que ja era insostenible. "Els nostres protocols d'actuació en situació d'emergència es fan sempre en coordinació amb l'Aemet".

"No es va deixar d'atendre ningú. S'hi varen registrar 400 incidents i es varen salvar 200 persones", explica Cladera, qui també definí l'actuació de l'Executiu com a "responsable i rigorosa". "Des del moment que es varen rebre les telefonades a l'112 es va seguir el protocol corresponent", va dir, i va assenyalar que es varen enviar els dispositius d'emergència per resoldre els incidents a mesura que s'anaven produint. "A les 18.30 h, quan hi hagué els

Rescats
Segons Catalina Cladera, es varen rescatar 200 persones

Parlament
La consellera compareixerà en el Parlament per explicar l'operació

primers incidents, el nivell d'alerta era groc".

Les comunicacions a Sant Llorenç varen caure a partir de les 19 h, i l'112 activà els primers protocols i envià els operatius d'emergències. A les 20 h s'ordenà constituir el centre de comandament". El pla Inunbal no es va decretar fins a les 21 h. "Això no vol dir que hi hagués més mitjans, sinó que el comandament i la direcció dels efectius els assumia el Govern balear. Vull deixar molt clar que durant les hores anteriors no es va deixar d'actuar", afirmà. Catalina Cladera assegurarà també que el preavis a la UME es va fer a les 20.30 h. "Agafaren el vaixell de les 23 h des de València", recorda.

La consellera va voler destacar "que no ha quedat cap desaparegut sense identificar". "Vull posar en valor la feina que han fet aquests dies tots els organismes que han participat en les actuacions". Cladera va demanar "responsabilitat" a l'hora de parlar de l'actuació del Govern, perquè s'ha fet "de manera exemplar, sense escatimar esforços".

Compareixença

Catalina Cladera compareixerà en el Parlament per explicar l'operatiu desplegat per fer front als efectes de la torrentada del passat dimarts. La consellera explicarà les actuacions dels cossos d'emergència coordinades pel seu departament i les ajudes que aprovarà l'executiu il·lenc el pròxim divendres. —

Les primeres telefonades per demanar ajuda es varen fer a partir de les 18.30 h. ARXIU